

ПРОЛЕТАРИ УСІХ КРАЇВ
ОДНАЙТЕСЬ!

Соціалістична Партія Канади.
Socialist Party of Canada.

Робітники в боротьбі згублять лише свої кайдани а здобудуть увесь світ!
(К. Маркс).

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РОБОЧОГО ЛЮДУ

ПЕРЕДПЛАТА
на рік \$2.00
пів рік \$1.00
чверть ..... 60 цт.
одно число ..... 5 цт.
До старого краю \$2.20

The RED FLAG

Socialist weekly paper for Ukrainian proletariat in Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
Червоний Прапор
(The Red Flag),
467 Manitoba ave.
Winnipeg, Man.

Рік I   Вінніпег, Ман.   П'ятниця 29 Листопада. 1907.   —   Winnipeg, Man.   Friday, 29 November, 1907.   Число 3.

Д. Калідин
Ідїть собі, пророки всепрещення,
Покиньте нас, апостоли любови —
Тут жертви воляють, благають мщення,
Тут море потекло сьвятої крові!
Тут що не день, то гинуть сили,
І що неміть — лютища бій,
Тут в завчасні йдуть допомоги
За рядом-ряд, за строем-строй...
А ви прийшли з євангелем смирення,
Зі словом кротости та згоди на устах!
Ой, досить ми училися терпінню,
Доволі злигував нас жах!
Доволі вже були плохими ми рабами,
Що йдуть смиренно у ярмі,
Прийшла дба зчепитись з ворогами
Не рабським словом, а мечами
В останній лютий боротьбі.
Не вам учити нас кохати меншчу браттю:
Мов лід кохання в вас холодне неживе.
Ні, той, з чих уст зривають ся проклятя,
В чім серці ненависть живе,
Хто на катів народа меч заносе,
Хто віддає за люд свою до крові кров,
І поклик боротьби по краю скрізь розносе
Той ма й правдиву ту любов...
Ні, вашу проповід та молитви, та прощі
Сховайте про рабів, про дурнів, про зайців.
Нам не до вас! на грізнім смерті грищі
Зійшлись уже полки непохитних борців.
Не словом, ні! свинцем та сталлю

Розвіємо жите житившу ніч,
А ви з своєю рабською мораллю
Геть! забірайтесь пріч!
Пер. П. Росвій-попе.
ЩО РОБИТИ?
Робітнику! що робити питаєш ти? Ти побачив кривди капіталістів, тобі нестерпучі стали муки капіталістичизми, тобі тяжко дихати від безправя, беззаконя, неправди сього сьвітнього. І тремтять груди твої від гніву, і все ієство твоє прагне боротьби, бою! Що робити? Канада не початий кул, особливо наша західна Канада. Де пролетар наш? В сурах, в майнах під землею, в дісі валить дерева, в Онтаріо розбива камяні гори, в кемапах по всьому краю розепаний пильнує треку компанійних залізниць. Як ті працюючі бджілки витворюють пролетарі добро-богатства цілої Канади... В муках заидарства ми нас жите іхне, і батько синові відас в спадчину лише свою недолу. І сказали сини: годі! не хочемо ми цієї страшної спадчини! Батьки не придбали нам долі, здобудьмо її своїми руками!
Хай та машина, що тепер нищить нас, хай вона слугує народові. Вона зроблена нами, вона наша! І виступили наперед сьвідомі і кличуть усе робітництво Канади злучитись в одну міцну, судільну, як гранитна скеля, пролетарську армію. І присягають на муках свєіх, на сьвіжих могилах вбитих машинами товаришів, що доти не складують зброї своєї, доки від капіталізму не лишиться ся і пам'яті.
Усе добро Канади має стати спільною власністю усього трудового народу. Машину народами! Віддай-

те усі машини народів! В бій за машину! де наше гасло! Воно згасне тоді, коли уста мої замінуть!... Воно згасне тоді, коли пролетар спавує машину, коли воно перелетє ся у всенародне люкованє побіди. Машину народів! це вся наша робота, вся боротьба, весь програм. Здобута машина і воля! машина і щастє! машина і роскоші жита! Пролетар опавував машину, і на землі давно баканий рай. Немає голодних, нема змучених, нема сліз нужди і мук безправя. Вєі рівні, вєі вільні, вєі граждане вєєсьвітнього робітничого брацтва. Руки мої спочивають, залізна машина безутоми, як люба мама, готує дїточкам своїм їсти, пити і хороше походити. Робітнику, це питаєш ся що робити? Коли прокинув ся дух твій, буди братів своїх! хай вєтають машину здобувати!

Юлїян В. Дебє.

ЩО ЧЕКАЄ НАШІ ДІТИ?

Нїчого нема прикрїшого над вид того, як матір візьме за рученьку свого хлопчину та поведе його по містї, аби продати його робучу силу комусь такому, що потребує дитини-невільника.
А що потім стане ся з хлопчини?
Ось він вже й виріє, журба його матерї давно вже скінчила ся, бо вже давно трава поросла там, де вона спить. А він? О, він став фабричною рукою — в важайте! — рукою! і бере доляра і кводер на день, коли фабрика не стоїть.
Отсе й все, що він коли небудь дістане. Він промис-

ловий вязень, на ціле жите нема для него пардону в капіталістичній устрої. Ні солодкого дому, ні хорошої жінки, ні веселих дїтей, ні книжок, ні квіток, ні образів, ні товаришів, ні любови, ні веселости нема для него. Лиш рука! Людина — фабрична рука. Подумайте про руку, що має у собі душу! В капіталістичній устрої людина не має вартости. Вона не ирносить знеку для капіталіста. Робучої руки потребує капіталістова машина. І так людина зводиться до значіяня лиш руки. Ані голови, ані серця, ані душі — лиш рука. Тисячарук для одного мозку — руки робітників, мізок капіталіста. Оце капіталізм!

А устрої піддержують на зміну то консервативна, то ліберальна партія. Вони виружають одні друга в піддержуваню капіталістичного устрою, а капіталістичний устрій увільняє робітників від того, що вони зроблять. Тисяча рук до одної голови, ось до чого доводить ненормальний розвій капіталістичного устрою. Тисяча робітників перемінені в руки, аби розширювати і наповняти і прикрашувати одно капіталістичне черево. Сей брутальний порядок мусить ся провалити. Людська раса не вродила ся для звиродніня. Тисяча голов впростала для кожної тисячі парі рук; тисяча сердець бєть ся на носєвідченє єдности голов та рук. Голови, руки і серця припали в спадчині всім.

Повна свобода розвою не обмежанє право усіх. Хто й залеречує, той тиран, хто не домагає ся й, той — трує; кому вона байдужна, той — раб; хто не бажає й, трут. Земля для вєіх людий. Оце є домаганє. Скасованє

найму, проценту і знеків і продукванє для заспокоєня потреб вєсього наї олу. Оце є домаганє. Промисел кооперативний, в яким вєі будуть робити в згоді і єдности, такий прмисел, як підстава нового єуспільного устрою висшої цивілізації та дїйсної республіки. Оце є домаганє. Конєць класової боротьби і класового панованє, конєць панів і рабів, конєць тьми і злочину, конєць вбожєства і понижєня, конєць жорстокости і злоби, уродини воли, єхід братєрєтва, позачок людини. Оце є домаганє. А се становить єсоціалїзм.

Пер. М. С.

ПРОМИСЛОВА КРИЗА.

Капіталіст конкуруючи з капіталістом, прагне побити свого ворога на ринку; зруйнувати, збанкрутувати його. Капіталіст посиішає виробити як найбільше товару, якнайташшого і як-найскорше вислати його на продаж. Теж робить єго конкурент, те роблять уєі капіталісти цілої держави. Возмім, приміром, в краю єтоє сто єуконних фабрик. Край потребує три мільони метрів, а капіталісти виробили того єукна 15 мільонів. Частину вивезли в иншу державу. Але це лишилось яких небуть 10 мільонів в їхніх єкладах. Краєві так багато не треба. Капіталісти бачуть, що виробили за багато. Оце і починаєть ся криза, промислова криза. Товар лежить, дрібні фабрики банкрутують, на більш менший час замькають ся — і робітника квітують. Сотки тисяч пролетарів з жінками і дїтьми викинуто на улицю на голодну смерть.
Робітник голодує, мерзєє

в той час, як у капіталіста по складах лежать цілі гори товарів, що сотворили пролетарські руки. Криза нищить дрібних капіталістів. Великий капіталіст з того це більше розростає ся. Він під час лихолітя скупує за ніщо збанкрутовані фабрики та склади і, коли рух на ринку знову пічнеться, тільки матиме великий запас.

Але що з того робітникам!

Криза тягнеться цілими роками, поки направить ся ринок. Але ринок стоїть справно недовго. Капіталісти знову наберуть робітників, ті нароблять товарів більше ніж треба і знову криза, голод і нещастя — для мільонів, зиск — для десятка! Помічено, що криза відбувається щороку, але останніми роками почалась якась затяжна криза. Чому? Капіталізм зруйнував цілі народи. Стара Європа — жабрак. Америку теж обікрали! Капіталіст заліз зі своїми товарами в палючі піски Африки і в сніги Сибіру і, де що міг, усе забрав, а ті, що купували, зубожіли. Якраз тепер в Штейтах страшна криза, вона, як крелом чуми зачепила і Канаду; от чому і в нас нема заробітку.

Капіталізм панує над усією кулею земною. Але він нічого не може зробити, щоб не було кризи. Затяжні кризи почались. Значить день соціалізму недалеко. Бо мільйони пролетарів не згодять ся покірливо підти на голодну смерть. Нарід бачить, що в боротьбі конкуренції капіталісти забули, ніколи не подумали про його. Капіталісти б'ють ся, у пролетарів зуби болять. Щоб вратувати себе від кризи, пролетар мусить взяти господарку світа з рук божевільних в свої руки. Треба щоб в складах не гнили товари. Треба щоб усе, що зробить сила робоча, було нею і пожито. Криза перестане мурдувати світ, коли робітник знищить приватну власність на машини, а заведе лад братерства соціалістичного.

Як би ви себе почували,

Колиб ви знали, що можете йти кудачо хочете і дістати добру робу тепер же?

Колиб все, що ви заробляете було ваше і, роблючи половинний час, можете своє жите влаштувати як найкраще?

Колиб ви знали, що ваші діти дістануть добре виховане і їхня будучина забезпечена?

Колиб ви завжди могли уживати ліпші машини і праця минала в ідеальних обставинах?

Колиб ви знали, що хвороба, випадкове рещасте та старість — ніколи не приведуть вас до нуждарства?

Колиб ви знали, що на всім світі нема ніодної людини страждучої з злиднів та голода, і жадний не краде, не вбиває з нуждарства?

В соціалістичнім громадянстві все це буде здійснене.

Вовк.

МИШІ ТА КОТИ.

Раз миші зібравсь вибрати посла до парламенту. Вибрали предідателя і почали назначати кандидатів. Більшість забажала вибрати kota.

Але одна з присутніх, маленька, шустра мишка конче домагалась, аби вибрати в посла мишу. Як входить ся речка мишей взяла її на сміх.

— „Дивіть ся на kota!“ кричали вони: „Що за чудове футерко! які гарні вуса! які гострі пазури! Який шляхотний вид! Кіт високоосвічений і знає жите... Хто коли чув, щоб миша була послом! Шо миша розуміє на законодавстві, коли вона ціле жите своє перебуває в норах!“

І так вони вибрали собі в посла чорного kota.

Але освічений аристократа-кіт писав закона на користь своєї кляси і ніколи й не подумав про мишей, які його вибрали.

Зарібки все зменьшувались, платня падала, роботи не було, ціни на житеві продукти росли, і миши мали дуже тяжкі часи. А черева котів були завжди повні. І коли надійшли нові вибори, миші були дуже незадоволені. Вони мали дуже палку дискусію що до маючого бути посла і поклали більше не давати своїх голосів за чорного kota. І маленька мишка забрала голосі і сказала: „Я соціаліст, і тепер ви бачите, що була моя правда. Ви вперлись і вибрали kota, але він писав закони в котівські інтереси. Надіюсь, що ви тепер віддасте свої голоси за мишу; бо тільки миша знає, що треба мишам і буде стояти за

їхні інтереси. Миша стоятиме за велику родину мишей, бо вона сама член цієї родини.

Але соціалістичного оратора знову загукали. „Ні!“ кричали миші: „Ми маємо такі погані часи тому, що зробили помилку у масті. Ми вибрали чорного (консервативного kota). Давай-теж тепер обберемо білого ліберального, і все буде чудово.“

І як сказали, так і зробили.

Але житеві умови не поліпшали і за білого ліберального kota. Білий ліберальний кіт дбав про мишей стількиж, як і чорний консервативний.

Коли настали нові вибори, між мишами було скрізь велике піднесення, і поклали вони більше не вибрати ні білого (ліберального) kota, ні чорного (консервативного) kota.

Але коли соціаліст знову почав доводити, що треба вибрати мишам мишу, вони ще раз відкинули цю ідею і вибрали сірого (незалежного) kota.

На їхнє велике здивовання вродились старі наслідки. Жите ставало що день то тяжче. Чи чорні, чи білі, чи сірі коти завжди піклувались тільки про себе. На зарібну платню мишей можна було дістати усе менше та менше продуктів, які вони самі заробляли, а коти на цих продуктах (виробах) мали великі прибутки-барини. І усі великі штори були переповнені товарами. Надійшла промислова криза. Роботи не можна було дістати, і миші вмирали з голоду, а коти купались в розкошах. Тоді маленький соціаліст дочекав ся задоволення.

„Його правда“, казали миші: „ми були сліпими та глухими усеї час. Ми повинні прилучитись до соціалістичної партії та вибрати мишей до всіх законодавчих та громадських урядів. Нас більшість, а коти завжди нам крутили голови і пильнували лиш свій інтерес... І вони так зробили. На слідуєчих виборах коти впали. Миші видали свої закони, і з того часу жили вони в добрі та згоді. І щасте розлилось по вьому краю.“

Не будьтеж необачними мишами і ставайте під Червоний прапор, щоб знайти долю в соціалізмі.

МІЖНАРОДНЯ ФЕДЕРАЦІЯ КАПІТАЛІСТІВ.

Бувши в Лондині конференція (з'їзд) капіталістів в всіляких країв вибрала комітет, якому доручила виробити план взаємної оборони на випадок страйків. Шістьдесяті три делегатів було на тій конференції; 30 з Англії, а 33 з інших земель брали участь в засіданнях. В сілчкі засоби боротьби з робітниками були пропоновані, і та, яка найбільші з'їздові подобалась, проповує організувати інтернаціональний (міжнародний) страйковий фонд, на який можна булоб на випадок страйку привозити робітника з менше освічених держав в такій кількості поки страйк не буде зломлений.

— „Антагонізм (суперечки) між капіталістами та робітниками стає все більше і більше очевидним, з кожним новим кроком розвою економічного світу!“

Так рекли капіталісти на своїй інтернаціональній конференції. Незенький вам уклін, панове капіталісти, і велика подяка від мене непокірливого раба вашого за ту правду, яку ви нарешті наважились сказати перед лицем усього робочого світа. Уже виявляється, що і капіталісти визнають клясові суперечія. Але коли їхні буржуазні партії (в лиці лібералів та консерватистів) являють ся на вибори, вони тоді кажуть, що нема клясової боротьби. Вони вам робітники обіцяють горю добра. Але, як вони дуже брешуть. Вони тільки хочуть проскочити до парламенту, а потім вас скрутити в баранячий ріг. Ще нестигли остигнути слова злитівні з уст наймита-політика президента Сполучених Держав Рузвельта, що „праця і капітал мусять працювати плече в плече“, як самі представники капіталу уже заявляють, що клясові суперечія існують, що вони стають з кожним днем все більше очевидними та що клясова боротьба все більше загострюється.

Високо поважні панове політики ліберали та консерватори! ви крутили нам голови, а потай глузували з нас, і коли вам у сні зявилась червона мара соціалізму, і рука мозоляна тяглась до вас вп'явшись кістлявими пальцями в вашу шню, ви в переляці зриваетесь з ліжок і кричите проби.

Соціалістична армія наступає... Але нікому вас рятувати! усі ваші раби в шергах тієї армії!.. І ви в переляці збігаєтесь з усього світу до Лондину радитись, як би обминула вас чаша сія. Пізно, панове! Уже огнегаричий світач соціалізму загорається по всіх закопелках землі. Незабром не буде темних затовчених мас, незабаром вони всі підведуть ся палкою ненавистею до вас! І велетень пролетар задушить тебе, нависний уперю-капіталізде, в своїх могутніх обіймах.

Вовк.

В СПРАВІ УКР. СОЦ. СОЮЗА.

Секретар Домініального Екзекутивного Комітету С. П. К., тов. Джордж Дейлс, звернув спеціальну увагу членів партії на справу українського пролетаряту та попросив всіх уважно прочитати статтю т. М. С. в W. C., говорячи, що „вона є взірцем духа європейського імігранта в Канаді.“ Відтак додав ще слідуєчі замітки.

„Найбільше потішача прикмета — української соціалістичної організації в очах Домініального Екзекутивного Комітету є її доволена платформою та загальними принципами Соціалістичної Партії Канади та льояльде прийняте їх.

„З нашими німецькими, жидівськими, італійськими та українськими товаришами, сполученими тісно з нами і працюючими гармонійно і розражно враз з нами для наших спільних та ясно витичених цілей, ми сувільно скріпимо ся і станемо дійсними представниками космополітичного та інтернаціонального соціалізму. Наші заграничні товариші мають сталість намірів та віру в свої сили, що примушує нас заставляти ся. Вони приносять з собою революційний дух і будуть організувати ся. Коли-ж ми маємо провадити в ділі визволу робітників Канади, ми мусимо оказати ся спосібними до сего діла і гідними сего чести.“

Ми повинні більше, ніж вдовольнити формальні вимоги товаришів з інших народностей. Вони повинні бути, на скільки се можливо, зареєстровані в Провінціональних Екзекутивних тілах. Ми повинні пошукати їх для якнайтіснішої кооперації, аби спільна думка у житевих спра-

вах одушевляла нас всіх, а коли треба буде дія, аби ми могли числяти на спільну працю."

(М. С.)

АНАРХІСТИЧНЕ.

Німецько-американська анархістична часопись „Chicagoer Arbeiterzeitung“ навісила у однім з останніх чисел так: „Уні рішучі противники робітничого законодавства, не тому що не хочемо поправити долі робітників, а тому що вважаємо за неможливу поправу долі робітничих мас через закони, а що тичить ся поправи, якої меншість може досягнути на кошті суєнілности, то в тім бачимо радше причину задрости та перешкоду для визволення людности“. Огже „Arbeiterzeitung“ заявляє ся проти законів, що заборонюють працю дітей. Вона противить ся законам про короткий робочий час, противить ся всім законним способам, що можуть охоронити життя робітників занятих при небезпечних машинах; противить ся всякій інспекціям фабрик і майнів; коротко, як сама каже, рішучо противить ся робітничому законодавству. А деякі не поправні мрітелі думають, що між соціалістами і анархістами нема ріжницї. За те ми соціалісти не бачимо причини, чому анархісти зі своїм „Арбайтерцайтунг“ не прилучать ся до союзу фабрикантів. Фабриканти також противні робітничому законодавству.

3 робітничого життя.

Вінніцег. Дня 15-го падолиста с. р. на С. Р. Р. ярді один з робітників, який направляв вози, зістав інджасм потовчений так, що нема сумніву, аби додоби не попрощавсь з сим світом, аби не сталась одна могла більше.

БРАТЕРСТВО В СОЦІАЛІЗМІ.

Каміяр т. Павло Провальний, що працює при обробленю камію в одній з віннівежських каміярень, розказав нам ось що. В його каміярні, крім декількох українців, працюють також робітники французи та англійці. Французи та англійці погано обходились з українцями. Так і жили собі русини окремо, французи окремо. Але недавно

один з русинів запитав одного француза, якої він вірї. А француз відповів: „Я соціаліст“. „Твій я соціаліст!“ арадів наш товариш. Два соціаліста-робітника француз і укаїнєць взяли за руки і радісно дивились один на одного. Брат знайшов брата! „Мої усі товариші усі соціалісти“, казав француз. „Мої теж!“ відповів русин. Тут уся фабрика порозумілась. І велике було тоді єввято робітникам, що познаходили один одного в Соціалізм! Тепер на тій каміярні жите цілком відмінилось.

Французи вже не гордуть русинами, ні! тепер брат поспішив помагати братові в роботі. Де важкий камінь, робітники збігають ся і помагають перевернути його своєму товаришові. Один до одного усміхаєть ся, один за одним стоїть. З таким братерством не страшна боротьба з капіталістом! Коли так побратають ся робітники усієї Канади, годі приїде наше визволення, приїде соціалізм! Оце і змієт тих слів: „Пролетарі усіх країв, єднайтеся!“

В останніх комунальних виборах в Бельгії соціалісти віднесли величаву побіду.

Процес против тов. Петібона, якому закидають участь в конспірації против бывшего губернатора стейту Айдаго, Стейненберга, має начати єй 21. новембра с. р.

За 8-мо годинний день. Джон Кіган, пятий віце-президент Інтернаціональної Асоціації Механіків, скликає організаційний мїтинг Нью-Йорка та інших мієт того-ж стану, аби підготувити загальне домогає восьми-годинного робочого дня, як в Штейтах так і в Канаді будучої весни. Інші президенти тієї асоціації (юні) були розіслані в ріжні місцевости держави робити організаційні мїтинги в тім же напрямку.

НА ВІЛЬНІЙ ЗЕМЛІ ВАШІНГТОНА.

В Seattle, Wash., в Сполучених Державах, ведуть тепер наші товариші завзяту боротьбу за свободу слова. В тім мієті мейор Мур (Moore), вибраний з т. зв.

„робітничої партії“, відіграє роль турецького башї і заборонює проповідувати соціалізму, та арештовує соціалістичних бесідників. Однакож наші бранї товариші показали, що не дадуть ся застрашити себе капіталістичним посіпакам. Звичайно соціалістичні бесідники заявили готовість спротивити ся забороні мейора без вигляду на наслідки. 28-го жовтня с. р. вирушила против соціалістичних бесідників вся поліція і, скоро лиш котрий з них загорив яке слово, сейчас його арештовували. Так дістало ся до арешту шіснайцять соціалістів — чоловіків і жінок. Діяло ся се в сей спосіб, що арештованих товаришів заступали все нові, аж поки не остало ся нікого, хто міг би говорити.

Описуючи згадку, незвичайну в цивілізованих краях і часах демонстрацій, наш братній орган „The Seattle Socialist“ дає між иньшим отсеї образец:

„Сьогодні на Пайк стріті в далеком, віддаленім закутку міста, дві сотні людей були свідками найчудовішого взірця поліційської тиранії, який можна було коли-небудь бачити навіть в Сейтел (Seattle).

Чотири жінки-соціалістки хотіли говорити до зовсім мирної громади людей, і за те арештували їх чотири велитня-полісмена — на розказ шефа поліції Вапенштайна та „робітничого“ мейора Мура. Всякий жалувал полісменів. Навіть якийсь попик сказав, що се вже занадто брутально.

Мієсіє Гетті Тайтусе була перша. Вона відсїнявала соціалістичну пієню „Де-вять-десять-девять“ і ніхто її не перешкадав. Очевидно-полісмени не мали розказу заборонювати євнїву. Тоді вона начала говорити про „Американську революцію“ і зараз дістала наказ — замовчати. Мієсіє Тайтусе відповіла: „Я маю право говорити“ і зараз її арештували та зємкнули в поліційнім возі.

Зараз виступила на платформу товаришка Флорид Гайд, зі своєю осьми-мієсячною дитинкою на руках. Заледви промовила: „Дієтанемо свободу мови, хоч би й приїшло ся нам пійти до арештів з нашими дітьми“, а вже другий „відважний“ полісмен відіпроводив її до поліційного вога.

Тоді, товаришка Гортензія Вагенкнехт, держучи за

руки свою однорічну дівчинку, виступила на місце, опорожниєне через мієсіє Гайд і заявила: „Се може і євмієнно декому з вас, чоловіки, але не так поно для нас, материй. Се незвичайно поважна справа йти до арешту з дитиною на руках“, і її арештували.

Та заледви товаришка Вагенкнехт зійшла у долину, коли на її місце вискочила товаришка Др. Файсет. Вона начала говорити, з якої причини стала гона соціалісткою, сказала про книжку Оптона Сінклейра (The Jungle) і — сержант поліційний арештував її. Поки товаришка Файсет начала говорити, громада нєскакала йї через повних дві мінуті, а жди її арештовано, товпа демонстраційно заєспівала американську патріотичну пієню „Вільний Край Свободи“ і розійшла ся.

З арешту випущено товаришок Вагенкнехт та Гайд, бо вони не хотіли розлучити ся з своїми немовлятами. Та вони зараз вернули ся на те саме місце і говорили знов.

Шеф Вапенштайн грозив обом матирям, що коли ще раз дістане їх в свої руки, то силою забере від них діти і замкне їх самих. І тому отєї обі молоді дівчат-матері вернули просто назад і два височезні на шість стіп полісмени знов вєди їх до арешту, поки змогли сказати по кілька речевь... „Шеф поліції не прийняв кавці за тих жінок“. Оттак то діє ся на „вільній“ — для капіталієтів землиці Вашингтона. За взірцями безличности і брутальности поліції не все треба шукати аж — в Росії.

При нагоді — не від річи буде запитати, скільки є у нас таких жінок, як наші товаришки — Американки в Сейтел?

М. С.

3 Польщі. Пекарі Варшави мають найкращі організації в цілій Польщі; вони так прикрутили своїх господарів, що ті кричать на усей євїт про „тиранію“ робітників над ними. Жаден пекар не може бути сквітований без згоди пекарської юнії, яка пильно охороняє свої члени від щоденних дрібних причіпок господарів, які особливо процвітали до заведеня юнії.

3 ГАЛИЧИНІ.

Страйк двірєскої служби вибух на фільварку Тадея Цєньського в Залізцях. Причина страйку та, що управа фільварку почала давати службі мієто одного літра молока незбираного — молоко центрифугою відтопєне. Се вже другий страйк в єім році на згаданім фільварку. Перший раз застрайкувала служба з початком пересня с. р., позаяк мієто жита, котре сего року дороге, Цєньський звєлів службі видати титулом ординарї ячмінь. По одностоденнім страйку, додала управа фільварку до належних єлужбі мієрок о одну четвєртину більше. Треба проти те згадати, що Цєньський сего року робив на тім житю аж чотири інтерєси. Продавав єєлданом жито на насїє по 24 корон тоді, коли його ціна була 20 корон. Дальше не потребуєв жита відставляти нігде, бо єєлєне брали просто зі шпї хліра. При закупні єєлєнами жито робив ще полієнку кажучи: „ага, чому не ідеєте до Петруєвича“. В кінци хотів ще на формалях робити інтерєси, хоча єї мієто дорожнього жита вїхнути дешєвий ячмінь. „На гоногово, а здорово!“

3 Теребовлі доносять: Наше мієто обурєне по причині єстрашних річїєв, які діють ся в тутєйшїй вїєкової залозї. В часї двох послїдних тижнів пятаєх рекрутів відобрало собі жите через повїєшенє, а то чотири із полку драгонів і одєн з 23-го баталїону стрільців. Нєщасні рекрути не могли видєржати звїєрєскогo знущаня старшини підчас „обрїхтунку“. Драгони рекрутованї з Чєх, сини заможних чєських єєлєн і кинєні далеко від вїтчвнї, знаєшли ємерть під тягаром вїєскової єлужби. Ротмайєстром в тім полку є гр. Козєбродський, подільський єбшарник який за крайно нєлюдєске знущанє над воєками, за бите і брутальнє поведєне був днїчї караний вїєковим єудом. Як сказано, єєред тєребовєльєскогo населєня настало вєлєке обурєне. Коли на місци, де вїєв труп одного драгона, явив єя-офієцпр, жєнщини обкинули єго камїєм. Треба ще при тім зєзначити, що в тім самїм часї утєкло з тутєшної залозї пятаєх воєків. Нє єумнївємось, що

самоубийства будуть предметом інтерпеляції в парламенті.

31 СВІТУ.

НОВА ДУМА.

Вибори до третьої російської державної Думи вже покінчилося і, як можна було сподіватися, Дума вийшла різко реакційна. Немає підвої людини, щоб вважала сю Думу за репрезентантку російського народу. Через те революціонери почали новою вживати з цілої сили терористичної тактики в боротьбі з правительством.

До нової Думи вибрані між іншими знов Головін, бувший президент Думи та Церетелі, провідник кавказських соціал-демократів.

— „На Бога надіємося“. Такий був напись на американських грошах. В останніх часах, однакж американські власти зачали пропускати сю напись з нових десяти-долларових золотівок. Очевидно, що амераканські екарбові урядники прийшли до переконання, що в нинішніх днях капіталістичного злочинства і шахрайства не безпечно нікому вірити — навіть богові.

— Між Канадою та Спол. Державами придумали собі люди грядицю — Кордон, і означили її лінією стовпів. Коли-б так в зимову пору до тих стовпів поприбавити оповіщення, підписані прем'єром всьої Канади та президентом монтріальського банку і в них застеригчи собі, що сніг та буря не сьміють переходити через грядицю, цікаво, чи вітер послухав-би сего розказу? А коли ні, то на якого чорта стоїть та грядиця тай ті стовпи?

— Зі всіх сторін Спол. Держав надходять сумві вїсти про замиканє фабрик з котрих видаляють по кілька тисяч робітників. Навіть ходять поголоска, що 3,000 артистів і артисток в місті Нью-Йорку з без занятя.

(А. Г.)

— Товариства корабельні не можуть достарчити пароходів для емігрантів, що вертають до краю зі Злуч. Держав. Особливо багато їде Італійців, Русинів, Словаків і Поляків. Сего року до того часу переїхало о 100.000 більше пасажерів

як тамтого, і з дня на день побільшаєсь згоашенє до компаній. Звичайно емігранти вертали до старого краю в листопаді, сего року вже в жовтні. До сильїшої еміграції яка тепер настала не мало причинили ся усіякі банкруцтва, минувші і будучі вибори.

— В стейті Масачусетс замикують фабрики бавовни і черевиків. Много робітників остає без роботи. В декотрих фабриках працюють лише по кілька днів в тиждень. „The United States Printing Co.“ котра має своі бізнеса веллякого рода в Нью-Йорку і Брукліні а також в Бостоні, Болтіморі, Клівеленді, Сінсінаті і Монклейр відпустила 1200 робітників друкарських з роботи на неозначений час, затримуючи лише тих, котрі займають ся більше штучною роботою.

— Мир! В Газі відбувала ся конференція віби для заведеня мира, для обдуманя средств розброєня, для скасування війни і мілітаризму. Що за хороші цілі! А ми соціалісти, також стоїмо за миром і розброєнем і скасуванням війни та мілітаризму. І наш товариш, Кароль Лібкнехт, написав брошуру против мілітаризму. Вона повинна була служити, як підручник для „мирової конференції“ в Газі. Та замість сего, один з членів гагеського гумбугу, німецьке цісарське правительство, оскаржило нашого товариша, Кароля Лібкнехта, о державну зрадду. Ба, його й засудили і покарали на півтора року твердині! Державна зрада і вісімнайцять місяців твердині за проповідуванє в Німеччині того, для чого німецьке цісарське правительство, післяло своїх послів до Гаги! Чи може де бути безличніше фарисейство?

— В Благовіщанскім, в Росії, засудили минушого року одного Пшонкова на смерть. З якоїсь причини засуду не могли сповнити і тепер справа пішла ще раз перед суд, а сей засудив Пшонкова за ту саму провину на два місяці арешту. Дивна та справедливість.

ЦІСАРСКА ЛАСКА.

Панованє арістикрації та австрійцьке злидаретве розгонить що року сьвітами з Галичини сотки тисяч наро-

ду шукати заробітку, порятунку від голоду та поневіряня. Такає руський хлопець, такає мазур, такає зубозлілий жид, а на їхніх неораних моргах насуть ся деновельможні зайці та кози найрешіщих цанів Цотоцьких, цетушків тощо. Безрогі і ви-кастелани приходять з буконих лістів порахувати бульбу у влові, чоловіка якої забито на каміню в Онтарію. Голод і нужда господарють в Галичені, в своєму старому лідвцві.

І як хлопські сини щиро не бажали відслужити в табобурьських реґиментах — мусять і вони купувати шіфкарти і їхати за море, аби заробити яких 50 долларів, та післати їх своїй мамі на бульбу та сугарі — бо цісар (хоч і дуже добрий) але пенсії їй не дасть, хоч скільки вона тисяч спонів за своє жите панам, нажала. У цісаря грошей на генералів ледви вистарчає... І от сталося, що десятки тисяч рекрутів вицезертиртовало з краю.

Заробивши якого долара, або покостувавши американської бульби — хоче бідака вернути домів, але боїть ся, бо там на него чекає кара за униканє військової служби. Люта кара австрійцьких реґиментів... Наші товариші соціал-демократи Австрії та поступові досли з інших партій (руські націонал-демократи про се не упоминались), що року дома гались від австрійського уряду, щоб дозволив безкарно вернути додому військовим дезертирам. Нарешті сего року в день 60 літнього цісарованя Франца Йосифа уряд дав амністїю дезертирам. Тепер кожний хлопець, котрий мав ставати до асентерунку, або просто втік з війська, може безкарно повернути домів.

Восхваляй народе цісаря свого!.. Чулі! Коли ви чули щоб Цісарі або уряд робили людям добро? Австрійський уряд (не цісар, — цісарі ніколи нічого не значили і незначать) дозволяє безкарно вернути дезертирам, бо бачить, що багато людей повтікало, а колиб вони були дома, то кожний би з них платив подать. Амністия, щоб вернути податкову силу! Та й ті, що вернуть ся, мають підти до війська і відслужити соромний обовязок машини-багнета.

Оце вам і вся ласка австрійцьких гудзків.

З КАНАДИ.

— На осінній сесії канадського парламенту С. N. R. желізнична компанія внесе апликацію о позволенє продовжуваня ось таких побічних ліній: (a) з Humboldt до Calgary і Брендону, (b) з Regina до Lethbridge, (c) з North Battleford на зівн. захід до Athabasca Landing з відгалузію до Green Lake, (d) зі Strathcona на поудне до Calgary, (e) з Едмонтоу до MacLeod і Brageau рік, (f) з Russel (Man.) до Йорктоу з зівден до Goose Lake (Саск.). Далше, та сама компанія просить ряд о продовженє часу на докінченє своїх надпочатих відгалузей між Вінніпегом а „стейтською“ грядицею між Порт Артуром а Форт Францесом аж до Квебеку а також докінченє всіх відгалузей в провінції Саскачеван.

ОГОЛОШЕНЄ

Повіщаємо членів Українського Вінніпеського Льокалю С. П. К., що в ноділю 1 децембра відбудуть ся місячні збори Льокалю, на якому (після статуту Партії) мусять бути присутніми усі члени нашого Льокалю; хто не зможе прийти мусить листовно оповістити товаришів чому не міг. Комітет складатимє справозданє за місяць і обговоримо вибори нового комітету та провінціального езекутивного, які, після статуту, відбудуть ся між 1 та 15 децембра.

Комітет
У. В. Л. С. П. К.

ПРИСТАВЛЕНЄ.

В суботу 7-го децембра галі ім. т. Т. Шевченка (467 Main St.) аматори Соціалістичного Укр. Льокалю відіграють драму Павла Крата: „Жовтневі дні“, образок з Великої Російської Революції, який власне малює настрої Полтавщини за жовтень 1905 року. Хто прийде, побачить революціонерів-хлопів, почує їхні думки і бажаня. Побаче відносини народа до російської шляхти та урядників і взагалі хоч трохи зрозуміє ту далеку, невідому криваву Росію.

Виступає звиш 50 людей нова відновідна декорація і убраня.

Тикет коштує I ряд 75 цт. II р. 50, III р. 35 цт.

Початок о 8 години. По приставленю музика і танці для бажуючих. Свій буфет. Гроші від преставленя підуть на виданє соціалістичних і наукових книжок для робітників.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

По новім році кожний платий пренумератор „Червоного прапору“ буде діставати що місяця приваймні одну красну наукову або белетристичну книгу і то задурно. В Канаді руський робітник пропадає без руських книг. Надсилайте передплату на „Червоний Прапор“ — матимете книжки, матимете освіту. „Червоний Прапор“ виходить що тижня в пятницю.

Виданє Українського Вінніпеського Льокалю С. П. К.
Issued by the Oukrainian (Ruthenian) Local of Winnipeg S. P. of C.

ПОВНА ГАРАНЦІЯ!
Дзигармайстер
М. АЛСІН

реперує американські і краєві дзигарки.

Великий вибір кешенькових годинників та будзиків по танім цінам.

Говорить по руськи і по польски.

769 Main str. Winnipeg.

Різдвяна продаж.

Приходьте до нас і купуйте подарунки для ваших дітей і кривних: ляльки для забави дітям, ножі, щітки і т. д. Щітки від 10 цт. до 25 цт., гребені 5 цт. до 20 цт., черевики від 65 цт. до \$5, філіжанки та мисочки 10 цт. до 25 цт.

Приходьте і подивитесь на наші товари. Великий випродаж, купите тано ріжні річи від 5 цт. до \$10. Прийдіть оглянути. Великий і таній вибір. Продаж папіру.

860 Main str. риг Euclid. Winnipeg.

За оголошенє редакція не відповідає.